

SRBIJA I SEVERNA RAJNA – VESTFALIJA SVE BOLJE SARADUJU

VAŽNO JE BITI SVEPRISUTAN

Srbija je mala zemlja, s bruto društvenim proizvodom od 35 milijardi evra, što je u poređenju s nemačkom saveznom državom Severna Rajna – Vestfalija mnogo manje, i zato su za unapređenje sveukupne saradnje važni i prisustvo i aktivnost

Iz Berlina za Srpsku ekonomiju piše: Radmila Lalić

Kako izgleda biti generalni konzul Srbije u Diseldorfu, glavnom gradu NRW, nemačke savezne države Severne Rajne – Vestfalije, i u trci s diplomatama iz Amerike, Rusije, Kine, Brazila – zauzeti dobru diplomatsku poziciju, istovremeno otvarati vrata privredi svoje zemlje, raditi na njenom imidžu i poklanjati pažnju dijaspori, kao jednom od faktora za unapređenje bilateralnih odnosa?

Kako izgleda u službi, ali i van nje, štitići interese i ugled svoje države i poštovati međunarodno pravo i praksu? Ovo je samo deo pitanja koja se postavljaju diplomatama u Diseldorfu, bez obzira na to da li su ih poslali Vašington, Moskva ili Beograd, i to pre svega zato što je NRW – Nemačka u malom.

Kada NRW, iz koje dolazi svaki peti savezni birač, glasa, onda se ti izbori nazivaju malim saveznim izborima; kada NRW donosi odluke, zvanični Berlin ih vidi, kada predsednik pokrajinske vlade Armin Lašet govori, onda se to čuje, kada privreda NRW štrajkuje, onda se to oseti, kada ostvari bruto godišnji društveni proizvod od skoro 700 milijardi evra, onda se to pamti, a kad se u NRW, na najgušćoj evropskoj mreži auto-puteva, stvori gužva, onda je tu strpljenje najbolji saveznik.

Širenje mreže kontakata

Republika Srbija odnedavno u Diseldorfu ima novog generalnog konzula, Branislavu Perin Jarić.

Ona je diplomirani politikolog iz

Beograda, polaznik srpskih i nemačkih diplomatskih akademija i diplomata sa iskustvom iz Berlina i Londona kome u NRW predstoji *plivanje u hladnoj vodi* i otvaranje teških vrata nemačkih institucija, ali diplomatski ljubazno, ženski odlučno i filigranski precizno.

Branislava Perin Jarić

“Ovde ima prostora za saradnju, posebno kad je reč o malim i srednjim preduzećima, na koje se snažno oslanja privreda ove bogate nemačke pokrajine. Isto tako, najveći nemački investitori u Srbiji dolaze upravo iz NRW”

Njena strategija je – biti prisutan svuda i što većoj meri.

„Moja strategija od početka, kad sam se pripremala za ovo mesto, jeste biti prisutan svuda u NRW, i to što je više moguće. Biti prisutan na političkim i kulturnim događajima, sajmovima, simpozijumima, u klubovima industrijalaca, privrednim komorama... Mi smo mala zemlja, s bruto društvenim proizvodom od 35 milijardi evra, što je u poređenju NRW mnogo manje, i zato su za unapređenje sveukupne saradnje važni i prisustvo i aktivnost“, rekla je za *Srpsku ekonomiju* Perin Jarić.

Ona je, navodeći da je širenje mreže kontakata u NRW jedan od njenih prioriteta, istakla da svojim radom, ponašanjem i otvorenosću nastoji da pokaže da je Srbija evropska zemlja, otvorena i spremna za jačanje kako političke tako i privredne saradnje sa ovom nemačkom pokrajinom.

„To da je Srbija voljna i spremna da svoje i političke i privredne kontakte sa NRW dalje proširuje i razvija, bila je i moja poruka u razgovoru s Lašetom“, naglasila je Perin Jarić, koja se tokom nekoliko meseci službovanja susrela s najvažnijim predstavnicima privrednih i političkih institucija NRW.

„Moja uloga ovde je da gradim mostove“, naglasila je ona i ukazala da politika i privreda uvek idu zajedno i da je uloga konzulata, između ostalog, i u tome da radi i na jačanju privrednih odnosa, ne samo diplomatskih, političkih i konzularnih.

„To je takozvana ekonomska diplomatija“, rekla je Perin Jarić, dok evropski analitičari kažu da je ekonomska

SRBIJA ĆE I UBUĐUĆE BITI VEOMA INTERESANTNA NEMAČKIM FIRMAMA

U Ministarstvu za privredu, inovacije, digitalizaciju i energiju u Diseldorfu pozitivno se ocenjuju dosadašnji privredni odnosi sa Srbijom i ukazuje da će naša zemlja i ubuduće biti veoma interesantna nemačkom privredi kad je reč o saradnji.

„Posebno izgledi Srbije za pristup Evropskoj uniji čine tu zemlju i ubuduće veoma interesantnom nemačkim privrednicima“, rečeno je u Ministarstvu privrede u Diseldorfu Srpskoj ekonomiji i pozitivno ocenjena dosadašnja saradnja i robna razmena između Srbije i NRW.

„Između Srbije i NRW razvijaju se spolnotrgovinski odnosi – kako u uvozu, tako i u izvozu, naročito u poslednjim mesecima, veoma pozitivno“, kaže se u Ministarstvu privrede NRW, pokrajine iz koje dolazi najveći broj nemačkih investitora, među kojima su Henkel, Metro, Dr. Oetker, Falke...

U ministarstvu se podseća da je vlada NRW u prošlom sazivu pre godinu dana, u novembru, posetila Beograd i vodila političke razgovore, a razmenjeno je i mišljenje s predstavnicima nemačkih i srpskih firmi i institucija.

Kad je reč o saradnji između Srbije i NRW, u Diseldorfu se ukazuje na dva susreta koja su bila veoma pozitivno prihvaćena – susrete dobavljača, liferanata i logistike u junu prošle godine u Dortmundu i u martu ove godine u Beogradu. Društva za spoljnu trgovinu NRW.International i NRW. INVEST su, između ostalog, pratila te susrete.

FOTO: ALONGUSTRYROADS.COM

diplomacija, čije korene treba tražiti u čuvenoj francuskoj diplomatskoj školi, postala čak osnovno sredstvo prodora na svetsko tržište.

Mnogo prostora za saradnju

Nova generalna konzulka Srbije u NRW je, takode, istakla da je u svom radu, i u Beogradu i u Diseldorfu, nastojala da pronade šta je ono što bi nemačkim firmama moglo biti interesantno u Srbiji i koji bi prostor na tržištu SRV mogle popuniti izvozom srpske kompanije. Osim toga, konzulat je tu i da Privrednoj komori Srbije, kako je rekla, pomogne u servisiranju,

ukoliko je to potrebno.

Ona je navela da su uspostavljeni kontakti s firmama, komorama, savezima i klasterima u NRW.

„Ovde ima prostora za saradnju, posebno kad je reč o malim i srednjim preduzećima, na koje se snažno oslanja privreda ove bogate nemačke pokrajine. Isto tako, najveći nemački investitori u Srbiji dolaze upravo iz NRW“, naglasila je generalna konzulka i kao primer, između ostalih, navela kompaniju *Henkel*, koja u Srbiji ima dve firme za proizvodnju u hemijskoj industriji.

Iz oblasti trgovine tu je *Metro Cash&Carry*, iz tekstilne industrije grupacija *Falke*, iz oblasti proizvodnje elektroo-

preme firma *Eaton Electrical Group/Moeller Electric*, iz oblasti proizvodnje građevinskog materijala *Xella*... Tu je i prestižna firma *Dr. Oetker* iz prehrambene industrije, *Quartzwerke* iz oblasti proizvodnje kvarcnog peska, kao i *Dojče post DHL*.

Kad je reč o izvozu Srbije u NRW, tu pre svega prednjače poljoprivredni proizvodi, ali i elektroaparati i oprema, tekstil, pa čak i guma, ukazala je Perin Jarić i dodala da je, međutim, godišnji obim robne razmene sa ovom pokrajinom oko 476 miliona evra, dok je, recimo, s Bavarskom, s kojom postoji i mešovita državno-privredna komisija – oko milijardu evra.

Jedan od razloga nižeg obima razmene sa NRW (u koju nije uračunata vrednost proizvodnje u firmama nemačkih investitora u Srbiji) jeste i to što je ta nemačka pokrajina tradicionalno u privrednoj i političkoj saradnji okrenuta, pre svega, zemljama Beneluksa (Belgiji, Holandiji i Luksemburgu), kao i Velikoj Britaniji, ali i Poljskoj, ocenila je Perin Jarić i, ukazala na to da NRW, u svojoj saradnji sa drugim zemljama, retko pribegava stvaranju mešovityh komisija.

Srpska dijaspora

Kad je reč o unaprednju saradnje, Perin Jarić i srpsku dijasporu u NRW vidi kao jednog od pokretača jačanja sveukupnih odnosa.

„U Nemačku sada dolaze obrazovani ljudi iz Srbije, pre svega lekari i inženjeri, i oni su svojevrsni ambasadori naše zemlje u bolnicama i firmama u kojima rade“, naglasila je ona i istakla da je skupština lekara iz Srbije zaposlenih u Nemačkoj koja je nedavno održana u prostorijama konzulata u Diseldorfu bila pozitivan događaj.

„Vrata konzulata su otvorena našoj dijaspori“, poručila je Perin Jarić i ukazala da je u razgovoru sa srpskim lekarima saznala da se oni međusobno pomažu i da ih najviše muči nostrifikacija diploma.

„Pozvala sam ih da ovide u Nemačkoj svojim obrazovanjem, stručnošću i radom predstavljaju zemlju iz koje dolaze i nama u diplomatiji tako pomognu da širimmo sliku o uspešnoj, obrazovanoj, stručnoj i evropskoj Srbiji“, rekla je Per-

in Jarić i ukazala na potrebu stvaranja i drugih strukovnih udruženja naših ljudi zaposlenih širom Nemačke u različitim oblastima.

Govoreći o integraciji, ona je ocenila da je srpska dijaspora dobro integrisana i da su joj to potvrdili i visoki politički zvaničnici u SRV, ali da nije politički vidljiva, što iziskuje angažman u institucijama ove pokrajine.

„Imam utisak da u NRW postoji dosta uspešnih Srba i građana Srbije, ali da, nažalost, upravo ti najuspešniji spadaju u kategoriju onih koji traže ispis iz srpskog državljanstva. Bez obzira na to, oni ostaju Srbi i deo naše dijaspore, i dobar potencijal za saradnju s Nemcima“, ocenila je Perin Jarić.

Kad je reč o problematičnim građanima Srbije, istakla je da se oni u NRW najčešće terete za lakša krivična dela i da u gradu Diseldorfu, od svih osumnjičenih za krivična dela, dva procenta čine građani s pasošem Srbije.

„Imam utisak da u NRW postoji dosta uspešnih Srba i građana Srbije, ali da, nažalost, upravo ti najuspešniji spadaju u kategoriju onih koji traže ispis iz srpskog državljanstva. Bez obzira na to, oni ostaju Srbi i deo naše dijaspore i dobar potencijal za saradnju s Nemcima“

„To je znatno manje nego ranije“, rekla je ona i istakla da su Srbi, prema podacima nemačke policije, međutim, veoma retko u organizovanom kriminalu, a da su, kad se to i dogodi, uglavnom povezani s Hrvatima, Bosancima, Makedoncima, Albancima, Crnogorcima i drugima iz bivše Jugoslavije.

Ukazujući na to da je broj azilanata iz Srbije drastično smanjen, Perin Jarić je istakla da najveći problemi postoje, međutim, s ljudima koji su u Nemačkoj, odnosno u NRW, čak i dvadesetak godina, na takozvanom duldungu (odnosno sa onima kojima se tolerise život u NRW i protiv kojih je privremeno obustavljen postupak proterivanja).

„To su ljudi koji su pre više od dvadeset godina krenuli put Nemačke, bacili pasoše i, recimo u Italiji, dobili decu čije prebivalište nikad nije prijavljeno u Srbiji, a zatim se nastanili u Nemačkoj... i sada ne poseduju nijedan lični dokument Srbije“, rekla je Perin Jarić.

Kad je reč o aktivnostima koje država Srbija čini kako bi olakšala život svojim građanima u Nemačkoj, Perin Jarić je navela da potpisivanjem Sporazuma o međusobnom priznanju vozačkih dozvola pada teret sa leđa brojnim našim građanima, koji će sada, umesto da kao nekad polažu vozački ispit, što zahteva i novac i vreme, jednostavno moći da nostrifikuju svoje dozvole iz Srbije.

U NRW živi oko 67.000 građana Srbije, pokazuju podaci imigracionih biroa, dok podaci Srpske pravoslavne crkve ukazuju da pravoslavaca s pasošima bivših jugoslovenskih republika ima oko 140.000.